

CHVÁLA A POSLUŠNOST

Hošťálková 27.12.2020

Čtení: Mat.7,21-24; Text:1. Sam. 15,22; Vstupní slovo: Ž 9,2-3; Poslání: 1.Kor. 3,9-15; Požehnání: Nu.6,24-26; Písně: Klaníme se před tvou tvář; 191; Pane můj, ty jediný; 473; 290; Hudba doznívá

1. Úvod

Jsme po vánočních svátcích, alespoň tak, jak se to obvykle bere. Chtěl bych však připomenout, že vánoční období nekončí druhým vánočním svátkem, ale že trvá déle a to až do „Svátku zjevení Páně“, který je obecně nazýván „Svátkem tří králů“. Je to tedy mnohem delší období, kdy si připomínáme narození Pána Ježíše Krista a myslím, že bychom na to neměli zapomínat a neskončili jen po svátku Štěpána, prvního mučedníka, ale toto připomenutí Ježíšova narození prožívali déle než několik dní. Stojí to za to. Když už jsme u těchto vlastně dvou týdnů, tedy až do svátku „Tří králů“, jak se obecně nazývají, zdůrazněme si jednotlivé dny jako symboly a jejich význam. Narození Ježíše Krista je velmi důležitou připomínkou toho, že se Bůh nad námi smiloval, že je s námi. Ale hned následující den Vánoc, připomenutí mučedníka Štěpána, má k nám co povědět. Štěpán je připomínán jak první mučedník; slovo mučedník, řecky „martyr“ má především význam jako „svědek“ a to není jen ten, který trpí, ale ten, který něco dosvědčuje. A to má pro nás význam i v dnešní době. Dosvědčovat svým životem, slovy a činy, že naše, moje, tvoje víra není pouhá teorie, ale je to věc, která se má uskutečňovat v našich všedních dnech, i v dnešní době. A to si v této době po hlavních vánočních dnech připomínejme. Koncem Vánoc je svátek Tří králů a to nám má opět něco povědět; tak jak oni tři moudří mužové přišli k narozenému Ježíši a donesli mu vzácné dary, tak jsme vyzýváni také my, abychom Pánu Ježíši přinesli to nejvzácnější co máme, totiž sami sebe. Nemusíme být bohatí, abychom něco z toho Ježíši donesli; to nejvzácnější, co mu můžeme a máme přinést, je, že mu dáme sami sebe. A opět to není žádná teorie, ale praxe všedních dnů, totiž naše, moje, tvoje slova a činy, chcete-li skutky; náleží to k sobě. Ti, kteří přišli k narozenému Ježíši, ti jej chválili.; andělé, pastýři, mudrci. Ale život jde dál. Po vánočních svátcích nastupují tzv. „všední dny“ a tady, jak je to v biblickém příběhu o narození, nastupuje Herodes. Ten, který chce zničit toho, který ohrožuje jeho vládu, a tak ho chce zničit. Když Ježíše nenajde, tak se přímo vyřadí na malých dětech. Uvědomme si, že i my žijeme v „Herodovské době“. Vidíme kolem sebe, jak je zacházeno s malými, narozenými i nenarozenými, s dětmi, i s dospělými a starými. Tolik tedy aspoň o něčem, co můžeme uvědomit v souvislosti vánoční doby.

2. Konec pesimismu

Poslední část vánočního příběhu, Herodovo jednání, může u nás vyvolat smutek, nejistotu, pesimismus; prostě si povíme, že to stejně nemá cenu. I Ježíš nakonec skončil na kříži, i my vidíme, jak zlo kolem nás a v nás tak často chce vítězit, i my občas prožíváme „Herodovu“ dobu a možná se jí i účastníme, přímo, či nepřímo. Jenže to není zvěst Vánoc. Pastýři při narození slyšeli hlas andělů, i Štěpán na konci života šel ke svému Pánu a tři mudrci přinesli narozenému Ježíši své dary, poklekli před ním, vzdávali mu chválu a obětovali mu své dary. Ježíšův příchod do tohoto světa vyvolal a vyvolává chválu nejen andělských sborů, ale také naši lidskou chválu. Konec pesimismu, je tu naděje; naděje nikoliv, že to nakonec všechno dobře skončí, ale naděje do života a pro život.

3. Chvála

Tak tedy chvála; připomínali jsme si to i v současné situaci a v těchto vánočních dnech. Zopakovali jsme si nyní trochu jak to vypadalo při Ježíšově narození; všechny ty, kteří k narozenému Ježíši a nestydíme se říci Ježíškovi, protože on byl docela malé děťátko. Kromě těch, kteří přijali Boží zjevení, že je to zachránce světa, to málokdo poznal; prostě malé děčko. A tito nemnozí lidé narozeného Ježíše, Spasitele každého, kdo mu uvěří, ti ho chválili. A tady nastupuje otázka, jak se zachovám já, ty, kdokoliv z nás. Budeme narozeného krále a Zachránce chválit, děkovat mu? Nebo se zařadíme do davu, který si ničeho nevšiml nebo se zařadíme mezi herodesy současnosti? To jsou otázky, před kterými stojíme a budeme stát. Další otázka, před kterou stojíme, je, co to vlastně je chvála, oslava našeho Boha, našeho Spasitele Pána Ježíše a oslava Ducha svatého; na toho v Boží Trojici, prosím, nezapomínejme! Chci zmínit, že chvála Pánu Bohu má několik podob. Zmíním se o dvou, o kterých si myslím, že jsou zásadní. Tou první stránkou chvály a oslavy Boha je vyjádření slovy, písněmi, modlitbami. Tou druhou stránkou chvály je naše jednání v konkrétních, určitých, všedních, osobních záležitostech a setkáních každého dne. Myslím si, že obě patří k sobě a nechtějme je nějak oddělit, či vyvýšit jednu nad druhou. Můžeme si to přirovnat k minci, která má dvě strany; rub a líc a obě náleží k sobě. Pokud

byste mně dali minci, která má jen jednu stranu, pak vám ji vrátím nebo vás přímo oznámím, že jste padělatelé.

4. Chvála slovem, písní, modlitbou, atd.

Tedy první strana mince, chvály Boha písní, slovem. Píseň je svým způsobem nedílnou součástí našeho života. Už odedávna lidé si zpívali a vyjadřovali tím radost a smutek, které prožili. Stejně to je se zpěvem křesťanských písní a hudby. Přece jen je rozdíl v tom, že při chválách Pánu Bohu zpíváme **Bohu** a nejen si zpíváme. A troufám si tvrdit, že když zpíváme Pánu Bohu, pak nám to může přinést větší radost a užitek než když si jen tak zpíváme. Zpěv a chvály mohou být různé pokud se týká formy. Není dobré zabetonovat se v jistém způsobu chval a pak tvrdit, že všechny ostatní jsou špatné, zbytečné. Prohlásíme-li, že dobré a jediné správné jsou písně prověřené a ověřené, tedy v podstatě písně staré, které zpívali naši otcové a proto jsou dobré, pak jsme v nebezpečí že z církve a potažmo ze sboru uděláme muzeum. To by bylo velmi špatné. Prohlásíme-li naopak, že jediné správné a odpovídající době jsou písně nové, takříkajíc současné a staré písně, že patří do starého železa, pak jsme jednak v nebezpečí, že z církve, či sboru uděláme klub a dále že se o mnohé, co je ve starších písních obsaženo se vlastně připravíme. To by bylo také velmi špatné. Já osobně si spíše pustím něco z biblických písní Antonína Dvořáka, ale nové, rytmické písně také zpívám a neříkám, že je to jen kravál. Přistupujme k sobě navzájem a pokorou a přijímejme se i v tom co a jak zpíváme.

5. Chvála naším jednáním

Druhou stranou téže věci je naše jednání, chcete-li tedy naše skutky. Možná z toho někdy děláme příliš velké problémy. Nejde přece jen o nějaké velké činy, které někomu velmi hodně pomohou; to jistě také. Mohou to být docela malé drobné skutečnosti našeho jednání. Třeba se na někoho usmát, pozdravit, ukázat zájem, třeba pomoci do schodů, nabídnout jakoukoliv pomoc. Neříkejme, že to je málo, že musíme přidat, aby to k něčemu bylo. Jde jen o to, aby tato pomoc byla vyjádřením naší chvály Pánu Bohu. A vyvarujme se toho, že bychom vytrubovali, že to děláme pro to, že věříme v Ježíše Krista; protože pak všechen výsledek přiřkneme sobě a Pán Bůh přijde zkrátka. Za to, že věříme se ovšem nestydíme; nemáme se za co stydět, věřit v Boha, v Ježíše Krista je přece normální. A řekl bych, že to lidem kolem sebe přímo dlužíme. Nebojme se povědět lidem při setkání, že věřit je pro nás, pro mne důležité a podstatné a vyvarujme se při nějaké propagandy. Prosme v té věci Pána Boha o moudrost – kdy a jak o něm povědět.

6. Poslušnost

To, co obě dvě věci, co se Boží chvály dotýká, spojuje je jedna skutečnost a to je poslušnost. Slovo a skutečnost „poslušnosti“ má obecně nevalný zvuk; u dětí i u dospělých. Vidíme v tom jisté omezení nebo dokonce nesvobodu, či dokonce zotročení. Leč poslušnosti se neobejdeme a to ani v jakékoliv společnosti, ani v církvi. Podstatné je, zda ji bereme jako pomoc nebo omezení. Jedeme-li třeba autem, tak je nutné poslouchat dopravní značky, které jsou koneckonců jistým omezením, leč je to k dobrému. Kdyby si někdo na cestě řekl, že jezdit vpravo je neslýchané omezení a on má přece svobodu jezdit vlevo, pak by to velmi brzo špatně dopadlo, atd. Ve vztahu k Pánu Bohu je ovšem poslušnost nikoliv omezením, ale osvobozením. Totéž platí i o chválách Pána Boha. I zde nás poslušnost jeho vůle osvobozuje, abychom jej mohli chválit bez napětí, bez stresu, ale také nás poslušnost osvobozuje k tomu, abychom přijímali jiné křesťany, kteří svůj vztah k Bohu vyjadřují ve své chvále jinak; ať novějším způsobem chvály vůči staršímu způsobu a naopak. Mnohdy bychom se chtěli Bohu nějakým způsobem odvděčit za všechno, co jsme od něj přijali; je to zajisté myšlenka chvály hodná. Něco bychom chtěli našemu Pánu obětovat; něco. Ale stačí něco, stačí to, co bychom chtěli dát, třeba i upřímně? A tady se vraťme k oběma našim dnešním textům; jak v prvním čtení, tak v druhém. V tom prvním čtení z evangelia podle Matouše, jsme četli Ježíšova slova ze závěru kázání na hoře, kde on říká tvrdá slova odsouzení - „neznám vás“. A ti, ke kterým mluví se obhajují a ptají se: „Copak jsme ve tvém jménu neprorokovali, nevymítali zlé duchy, neučinili mnoho mocných činů?“ Velké činy, které bychom i my tak často rádi viděli, a přece jsou odmítnuty. Na tuto situaci nám může posloužit text druhého čtení, které je z příběhu prvního izraelského krále Saula. Tento král měl vykonat přísný trest na Amálekem a všechno zničit. Ale Saulovo vojsko tak neudělalo a on to zdůvodňuje tak, že lid vzal to nejlepší z této kořisti, aby to obětoval Hospodinu. Ve skutečnosti to ovšem byla výmluva. A prorok Samuel mu odpovídá slovy, která jsou velmi známá: „Hle poslouchat je lépe než obětovat.“ Naše chvála ať zpěvem, písněmi, dobrými činy a podobně je jen tehdy v pořádku a líbí se Panu Bohu, kdy to děláme v poslušnosti. V poslušnosti ne otrocké, abychom udělali to, co se po nás chce a pak si dělali to, co je podle naší libovůle, ale v poslušnosti božích dětí. Děti, které ví, že je jejich otec má rád a proto chtějí dělat řekli bychom, „co mu na očích vidí“. To platí nejen pro sváteční dny, třeba tyto vánoční, ale i pro dny všední, nebo právě pro tyto dny. A tak na konec zopakujme závěrečná slova dnešního prvního čtení z Matoušova evangelia: „Každý, kdo slyší tato má slova a plní je, bude podoben rozváznému muž, který postavil svůj dům na skále.“